

Sygn. akt I NSW 334/20

POSTANOWIENIE

Dnia 31 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Antoni Bojańczyk

SSN Aleksander Stępkowski

w sprawie z protestu wyborczego M.A.K.

przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,

przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora
Generalnego

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 31 lipca 2020 r.,

wyraża opinię, że zarzuty protestu są niezasadne.

UZASADNIENIE

Pismem z 14 lipca 2020 r. M.A.K. złożyła protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zarzucając naruszenie przepisów art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzanych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz.U. 2020, poz. 979, dalej: u.wyb.2020) poprzez nedoręczenie wnoszącej protest pakietu wyborczego, co doprowadziło do pozbawienia jej możliwości skorzystania z gwarantowanego w Konstytucji czynnego prawa wyborczego, a ponadto miało wpływ na wynik wyborów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Podniesiony przez wnoszącą protest zarzut opóźnionego doręczenia jej pakietów wyborczych okazał się niezasadny.

Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie.

Stosownie do art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz. U. z 2020 r., poz. 979; dalej: u.wyb.2020) protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 3 dni od dnia podania wyniku wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą.

Zgodnie z art. 1 ust. 2 u.wyb.2020 w zakresie w niej nieuregulowanym stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2019 r., poz. 684 i 1504 oraz z 2020 r., poz. 568; dalej: k.wyb.).

Stosownie do art. 323 § 1 k.wyb. Sąd Najwyższy rozpoznaje protest w składzie 3 sędziów, w postępowaniu nieprocesowym, i wydaje opinię w formie postanowienia w sprawie protestu. Art. 323 § 2 k.wyb. przewiduje, że opinia powinna zawierać ustalenia co do zasadności zarzutów protestu, a w razie potwierdzenia zasadności zarzutów – ocenę, czy przestępstwo przeciwko wyborom lub naruszenie przepisów kodeksu miało wpływ na wynik wyborów.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 u.wyb.2020 konsul, nie później niż 6 dni przed dniem wyborów, wysyła pakiet wyborczy do wyborcy wpisanego do spisu wyborców, który wyraził zamiar głosowania korespondencyjnego za granicą, z zastrzeżeniem ust. 3, pocztą nierejestrowaną. Konsul może przekazać pakiet wyborczy również w inny sposób, jeżeli operator wykonujący usługi pocztowe lub przewozowe w państwie przyjmującym nie daje rękojmi należytego wykonania usługi przesyłki nierejestrowanej.

Jak wynika z treści informacji otrzymanych przez Sąd Najwyższy od Konsula RP w L. pakiet do wyborcy został przesłany pocztą przyspieszoną tzw. correiro azul

przed I turą w dniu 18 czerwca, zaś przed II turą w dniu 2 lipca 2020 r. (wraz ze wszystkimi innymi pakietami wysłanymi wyborcom na terenie Portugalii). Zgodnie z informacjami uzyskanymi od portugalskiej poczty, wszystkie przesyłki tej kategorii powinny być dostarczone maksymalnie 2 dni od wysłania (do wszystkich części kraju). Prawdopodobną przyczyną niedostarczenia pakietu wyborczego był błędny adres do korespondencji wskazany przez M.A.K. (nazwa placu m. F., bez numeru budynku i mieszkania). Konsul nie weryfikował prawidłowości adresu wskazanego w trakcie rejestracji, było to niemożliwe przy blisko 1500 zarejestrowanych osobach oraz w związku z koniecznością szybkiej wysyłki pakietów). Internetowy system wyborczy przepisywał adres wskazany podczas rejestracji, zatem to na wyborcy spoczywała odpowiedzialność za wskazanie prawidłowego i kompletnego adresu do korespondencji. Jednocześnie Konsul poinformował, że wnosząca protest nie kontaktowała się z Referatem Konsularnym przed II turą wyborów w celu pobrania zaświadczenia o możliwości głosowania poza miejscem zamieszkania. Nieprawdą jest również, że Ambasada/Referat Konsularny w L. pozostawał zamknięty i nie było możliwości odbioru zaświadczenia. Referat Konsularny był w okresie wyborczym otwarty do późnych godzin popołudniowych i wieczornych, a każdy kto zgłosił się do Ambasady z prośbą o pomoc w sprawie wyborów, taką pomoc uzyskiwał.

Niewątpliwie Konsul RP w L. dotrzymał terminu, o którym mowa w powołanym powyżej art. 6 ust. 2 u.wyb.2020. Nieprawidłowości polegające na opóźnionym doręczeniu pakietów wyborczych, które dotknęły wnoszącą protest, nie powstały zatem z przyczyn leżących po stronie Konsula, zwłaszcza wobec podanego prawdopodobnie błędnie adresu do korespondencji. Konsul nie może odpowiadać za działania miejscowego operatora wykonującego usługi pocztowe – kwestie te pozostają bowiem nie tylko poza polską jurysdykcją, ale przede wszystkim wynikają ze sposobu organizacji działalności operatora pocztowego państwa przyjmującego.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 323 § 1 i 2 k.wyb., orzekł jak w sentencji postanowienia.

